

ZENTAI HIRLAP

HELYI ÉS VIDÉKI-ÉRDEKŰ TÁRSADALMI ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEAK UTCZA 363. SZ.

Kéziratok visszaadására nem vállalkozik a szerkesztőség.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési árak:

egész évre 4 frt., félévre 2 frt

Hirdetések és nyiltér díjazása megállapodás szerint.

Millenium alkotások.

Igazság és igazság marad, hogy egy nagy nemzeti ünnep, melyet az egész haza fejedelmével osztatlanul akar megülni, üdvös, nemes reformokat szokott létrehozni, újításokat, melyekkel törvénybe ígattással, avagy a legnagyobb mérvű társadalmi akcióival sem lehet létrehozni, ha ez a nemzeti ünnep döntő súlyával nem hatna a kedélyekre, az emberi elhatározásra.

Sok üdvös akcióhozott már létre és tett keresztülvihetővé a mi ezer éves fennállásunk készülő jubileuma. Egy határvonal ez nemzetünk történetében, hol minden igaz hazafinak vissza kell tekinteni a fényes és sötét pontokkal s eseményekkel telt multba, vissza kell tekinteni, hogy tisztábban lássuk milyenek kell lenni az új ezredének, a második ezredév beköszöntő századának és milyen módon adjuk át a második ezredév küszöbén e hazát az új nemzedéknek. — Mert emberöltők mulnak és rohannak, elvesznek az idők végtelenségében nagyobb rázkódás, jelentékeny események nélkül. Ez az emberöltő azonban nem folyhat úgy az idők tengerébe, tudni kell a magyarnak, hogy akarja hátrahagyni ez országot a második ezredév virradó hajnalánál az utókornak.

És ezért tekint vissza a multba a magyar. Keresi azokat a momentumokat a legutolsó század lefolyt történelméből, melyek hazafiságot, nemes irányzatú célokat keltek és teremtettek.

Az ezerév végén kerestük a nemzetünk által sinylett fogyatkozásokat, hiányokat a művészet, a tudomány, az irodalom, a kereskedelem és az ipar terén. És milyen következtetésekre jutottunk?

Művészetünkben sok a hiányosság még pedig azon egyszerű okból, mert nem adunk munkát a művészeknek. S akkor szinte önként jött létre a nemes mozgalom, emeljünk szobrot alapítóinknak, nagyjainknak, fejedelminknek és államférfiainknak. S megszületett a haldokló ezredév végső napjaiban az eltemetett hála. Feltámadott! és mi sietünk leróni hálaadozásunkat a mult nagyjainak, kiknek a jelent és az ezredévet köszönhetjük.

Azután kutattunk tovább. Mily fokon áll nálunk a tudomány? Oh, vannak nagyon tiszteletre méltó, az egész világon hírt és elismerést szerzett tudósaink, de az egyesek tudománya még nem teszi műveltté az egész nemzetet, hanem az általános műveltség, mely meg van a nép legalsóbb rétegeiben is. És arra a következésre jutottunk, hogy itt baj van, évszázados a mulasztás, a nép nem elég felvilágosodott, ezreknel hiányzik az iskolázás, a milleniumot tehát meg kell ülni oly módon is, hogy segítünk e bajokon, emelünk népiskolákat.

Az irodalom is üdvös fellendülésnek indul a milleniumban, igaz, hogy a legkisebb mértékben. Mert valljuk be őszintén, pártkülönbség nélkül, hogy az irodalom mindenkor mostoha gyermeke volt minden kormányának. De hála Isten' nem szorul az irodalom a kormányok támogatására. Nagy, forrongó események vannak hivatva új életet és lendületet adni irodalmunknak és termékenynyé tenni írónkat. És nem-e nagy, jelentőséges eseménye az a magyarnak, melyet most megülni készül? A milleniumnak **alkalmi irodalma** teremtődött, de ettől eltekintve az ezredévi ünnep köteleességet rótt az egész magyar iróvilágra, hogy minden tagja valami újjal, tartalommal, szóval: milleniumi művel lépjen fel. S ha még hozzá

teszem, hogy úgy a megyék monográfiáját, mint a magyar hírlapirodalom történetét most fogjuk először összegyűjtve, egy szerves, egységes egészben találni, nyugodtan mondhatom, hogy az irodalom terén is üdvös mozgalmaknak néztünk és néztünk elébe.

De üdvös eredményeket érünk el a kereskedelem és az ipar terén. Első sorban erre szolgál az országos kiállítás, mely fényes tükörré lesz kereskedelmünk és iparunk életképességének, vagyoni gyarapodásunknak és előremenetelünknek. De e kiállítás hivatott, hogy feltüntesse hiányainkat is, hogy ezután segíthessünk a fogyatkozásokon. Az egész ország kereskedelmi és ipar-világa készült e kiállításra, ott fogjuk találni mindazt, mit ez az ország terem, munkál, alkot, épít és feltalál.

De nem csak anyagi sikert, fellendülést jelent a millenium, nem csak kézzelfogható, konkrét eredményeket fog tudni.

Tisztulnak kedélyeink, hat kedélyeinkre az ezredéves ünnep. Meg vagyok győződve, hogy félre tesszük a pártoskodást, a felekezeti és nemzetiségi különbségeket, már a mennyire lehet, és békét fogunk teremteni. Éleszteni fogjuk a hazafiság tűzét, nem fogjuk szégyelni, hogy igaz hazafiak legyünk, mint voltak dicső őseink, kik egy ezredév egét ragyogták be a hazafiság szent tűzével.

Igen, ez a fő! Nemcsak érzelmeinkben legyünk magyarok; hanem ne szégyeljük különbségekben is kinnatni, hogy magyarok vagyunk!

Ezért tartom nagyra a mozgalmat, melyet országunk szívében az egyetemi polgárok megindítottak. És e tekintetben feltétlenül elismerés illeti azokat, kik kieszközltek, hogy ezredéves fennállásunk ünnepségein

A „ZENTAI HIRLAP” TÁRCZAJA.

Egy párbaj.

— Irta: Dr. Diósy Béla —

... És a fiatal ember szikrázó szemmel állott Gaston elé:

— Uram, a hölgy, a kit ön oly durván megsértett, menyasszonyom, sziveskedjék tőle azonnal bocsánatot kérni.

Gaston a szótól előkelő b'asírtással mérte végig.

— Engedelmet — uram — soh'sem kérek, legkevésbé pedig parancsszóra.

A fiatal ember felemelt kézzel rontott Gastonra:

— Ön jellemtelen.

— Ne dühösködjék, fiatal ember, ez úgy is tökéletesen elegendő.

A két ellenfél szólanul kieserülte névjegyét, Gaston a kapott jegyet a lehető leghidegebb közönyösséggel nyújtá át barátjának Gontran d' Aoricourt vicomte-nak és azután nyugodtan folytatta szomszédnőjével a megszakított társalgást.

A gyertyák az íróasztalon már majdnem tövig leégtek. Gaston hátradőlt karosszékeben és álmatag gondolatokba merülve tekintett maga elé. Előtte mindennemű papírok, levelek és különféle irományok feküdtek, melyeket rendezgetett: néha néha azokból egyet a kandalló lángjaiba dobott, másokat közönyösen félretett és ismét másokat gondosan lepecsételt. Tizenkettedik izben mérlegelte ezuttal ily módon multját. Az egész munka különben inkább csak a szokás kedvéért történt, mert neki a biztos lövőnek és vívónak még soh'sem történt baja. De végtére egy ostoba golyó találhatja őt is és tekintetbe veve ezen eshetőséget, rendben akart hagyni mindent. Különben a lepe-

csételt esomagokat újra fel lehetett bontani — a hamuvá égett szerelmes levelekért pedig nem nagy kár volt. Legalább több hely maradt az ujjabaknak.

Gaston szokva volt már ezen évről-évre megújuló foglalatosságához és ma mégis oly fájdalmas érzés fogta el egész valóját. Holnap leendett harmincz éves és borzadt, midőn multjára visszaemlékezett. Mit végzett egész életében?! Két örökséget elvert, számtalan szerelmi kalandot átél, néhány szívet összeroncalt és megannyi fiatalembert meglőtt. Valóban dicső élet! És mégis csak a könnyelmű, ledér társaság tévé őt aza, a mivé lőn. Magában véve nemes szívű nagy tehetségű és tudományu ifju lévén, csak erőlyes karokra lett volna szükség, hogy belőle a társaság egyik dísze válhassék, de most már minden késő volt, élettereje a játék és tánczban elfecserélve és a tiszta érzés utolsó szikrája, mely még talán megvolt benne, megsemmisülni készült.

Mélyen felsőhajtott, mialatt újra a levelek szemlélésébe merült. Mennyi heves szerelmi vallomás, mennyi csalás, rossz indulat, aljas számítás ritt ki e sorokból. Szerették-e valaha igazán? Vagy nem számított-e mindezen szöke és barna démon egyedül vagyonára? Tűzbe emlékkükkel.

Egy csinos dobozka, melyben legszentebb emlékei voltak, feküdt előtte az asztalon. Kinyitá azt és sokáig szemlélte még egyszer szülei arczképét, anyja utolsó levelét, korán elhunyt nővére bajfürtjét. Azok, kiket egykoron meleg szeretettel vett körül, sirjukban porladoztak és mégis mily ritkán szentelt az elhunytak emlékének néhány ünnepélyes perczet. Gaston mélyen felsőhajtott és felbontotta a dobozkában fekvő levélborítékot. Egy levél és hervadt rózsza volt benne. Fájó érzés fogta el szívet és önkénytelenül ajkaihoz emelte az elszáradt virágot. Igen egyszer mégis szerette őt egy

ártatlan leányka ifju szívének egész hevével és ezen szerelmet ő nem tudta méltányolni, hanem megsemmisítve az ifju leány minden reményét: magát végtelen könnyelműséggel örült szerelmi mámorok örvényébe dobta.

A levél csak e pár sort tartalmazta: „Szeretett Gastonom! Hogy mily lesújtottan érzem magam, azon változás óta, melyen átmentél — leírni nem tudom. Kérve kérek, menekülj a társaságból melybe kerültél; jól tudom, hogy szived nemes és csak könnyű véred hajt az évek után. Lásd, én bízom benned és tudom, hogy visszatérsz hozzám, ha meggyőződöttél arról, hogy senki sem szeret úgy, mint hozzád holtig hű d' Orsay Irén.” Gaston elejté a levelet; és ő — nem tért vissza! De mialatt a rózsza hervadt illatát belelegzé, egész valóját mintegy fellobbanó varázs futotta át. A nemes szenvedély szunnyadó szikrája teljes erővel lobogott fel és egy ujjalást jósló érzés rezgett át lelkületén. Igen jóra kell és jóra is fog fordulni minden. Az, ki érzé azon hatalmas érzést, mely reményteljes gerjedelemmel hatja át a szívet, nem lehetett elveszve. Felugrott s gyors léptekkel járt fel s alá a szobában. Ifjukori szerelmének képe mind tisztábban merült fel lelki szeméi előtt és az emlékezet kristálytisza hullámszámban megtisztult lelkülete az alacsony gondolatoktól, és hamis érzelmektől, melyek eddigi életmódjához kötték. Hirtelen leült és következő sorokat veté papírra:

Drága Irén! Ha nemes szívedben még van hely egy bűnéit megbánó vétkes számára, ki néhány óra alatt szakítani akar egész multjával, mely őt fényövezte alakodtól tovasodorta, egy vezeklő számára, kit vétkeinek sulya tulerővel sújt le: ugy engedd olvasnom engesztelő soraidat, hogy lábaidhoz borulva kérhessem ki bocsánatodat. —

Régi szerelméhez új hűséggel ragaszkodik
Gaston.

felsőbb fejedelmi asszonyunk hercegasszonyaival és palotahölgyeivel a régi magyar úrnő öltözetét veszi fel.

És a felsőbb asszony e szép elhatározásával megadta a példát. A magyar viselet divatba fog jönni, divatba kell, hogy jöjjön és nem válik a múlt emlékévé, régiséggé, melynek a történelmi muzeumban van a helye. Ujra látjuk az ötvenes évek buzgó mozgalmát, mely a magyar viselet felújítását eredményezte. Ekkor tüntetni akartunk magyarságunkkal, mert bűn volt magyarnak lenni és mert a haza veszélyben volt, most ismét tüntetnünk kell magyarságunkkal, mert veszendőben és pusztulóban vannak a magyar erkölcsök s szokások. Már pedig meg akarjuk mutatni az ide sereglő művelt világnak, hogy magyarok vagyunk és szokásainkban, ruházódásunkban is azok akarunk maradni.

Épp ezért ne riadjunk vissza a kezdeményezés nehéz munkájától és a mely részében az országnak még meg nem történt, akadjon egy-két igaz hazafi, a kik a szép terv keresztülvitelétől nem riadnak vissza s akkor nem fog visszariadni a sokaság a példa követésétől.

Magyarország így a közelgő ünnepélyre magyar ünnepi színt ölt, magyar lesz városainak ábrázata, mert magyar a lakossága. És mi a külföld előtt ényesen fogjuk dokumentálni, hogy nem csak állami létünkben és nyelvünkben, de szokásainkban és erkölcsünkben is magyarok vagyunk.

Magyar ember a király is, a legelső magyar ember, a kinek felsőbb hitvese, dicső királyasszonyunk szintén magyar szívvel és magyar ünneplőben ül meg birodalmának ezer éves fennállását.

Szilágyi Gyula.

A Zentai Ipartestület.

Ma délelőtt 9 órakor tartja a Zentai Ipartestület, az „Eugen szálloda” dísztermében, szokásos évi tisztújító közgyűlést. A terjedelmes jegyzői jelentés, miután a kisiparosok bajai fölött kikeresegte magát, beszámol a testület évi működéséről, annak kifejtett munkásságáról. Térésükre miatt a jelentést csupán csak főbb vonásaiban közöljük:

Tisztelt Közgyűlés!

A testület bizalmából, nyolcz éve viselem a jegyzői tisztet s midőn most az előző évekhez híven a testület évi működéséről jelentésemet megteszem, úgy hiszem nem állok túlságzott várokozásokkal szemben. Önök igen jól tudják, hogy az évtizedes mulasztásokat, különösen, midőn a politikai viszonyok is a kisiparosok ellen irányulnak, rövid pár év alatt helyre hozni nem lehet. Tudják azt is, hogy a magyar kisiparosoknak sorsa sze-

génynek lenni s hogy ezen szegénységet a testületi működés maga nem változtathatja át jólétté — melynek a külföld iparosai örvend — s a megélhetés terhes gondjaival küzdő iparosnak nem valami nagy a lelkesedése, főképp mikor olyan sokat csalódott a hangzatos ígéretekben. Az ipartörvény a kisiparosoknak ígér s bebizonyul, hogy a töképenés és a kontárok előtt nyílik meg a tér arra nézve, hogy szabadabban folytathassák a kisiparos ellen a több ágra szóló ipart.

Ilyen viszonyok között t. iparostársak nem valami nagy kedve van az iparosnak a saját maga érdeke iránt sem, mert a magyar kisiparos előtt e megélhetés utja meg van nehezítve.

Az ipartestület szervezése új intézmény s csak akkor verhetne mélyebb gyökereket, ha az ipari viszonyok nem volnának olyannyira mostohák. Szerény véleményem szerint a testületet a régi czéhek által bírt önkormányzati jogokkal kellett volna felruházni. Vessünk csak egy tekintetet a mai segédzemélyzetre, melyvel naponta érintkezünk, melynek munkásságától függ előmenetelünk, egész lételünk, s azonnal láthatjuk, hogy hiányzik az a szoros kapcsolat, mely a munkaadó mestert és segédet egymáshoz köli, pedig ez az előbbi anyagi gyarapodását s az utóbbi szakbeli képességét, karöltve eredményezi. Az a könnyűség melylyel az iparospálya megközelíthető, megláztatja a komoly iparosok között a társulati szellemet, megrendíti a nagyközönségben az iparos iránti bizalmat s mindezeknek végeredménye az, hogy a panaszok, melyek folytonosan hangzanak, mindhangosabbakká és legyünk őszintek — mindjogosultabbakká válnak.

Mielőtt a statisztikai részre térnék, kedves köteleességet vélek teljesíteni, midőn elismeréssel emlékezem meg a Békéltető bizottságról, mely a lefolyt évben a felek közötti surlódásokat oly tapintatosan, egy eset kivételével, mindenkor a felek meggyugvására egyenlítetté ki, a köszönet kifejezését indítványozom. Hasonlóképp a számvizsgáló bizottságnak, valamint az iparhatóságoknak, s mindazon tagtársaknak, kik fáradságot nem ismerve, mindenkor szívesen, önzetlenül munkálkodtak az ipartestület érdekeinek előmozdításában.

Különösen mindenek felett hála-ra vagyunk kötelezve Zenta város tek. Tanácsa irányában azon előkegyenséget, melyet a hozzá intézett kérvények és előterjesztések gyors elintézése által tanusított. Nemkülönben a tek. városi képviselő testület irányában az évi 1694 frtnyi nagylelkű adományért, melylyel az ipariskola fentartásához járulni kegyes volt.

Kedves köteleességet teljesítek, midőn az igentisztelt tagtárs urak szíves emlékében újra felidézem ama örökké feledhetlen emlékü napot, szeptember 21-ikét, midőn szeretett királyunk, Ófelségű I-ső Ferencz József szerény városunkat magas látogatásával kitüntette. Ezen alkalommal a díszes fogadtatásban az Ipartestület is szerencsés volt testületileg részvehetni, s az ott megjelent tagtársak bizornyára a szép nap emlékét mindenkorra őrizni fogják szíveikben.

Ipartestületünk az 1895-ik évben, a testületi helyiségben a saját oltalma és felügyelete alatt egy általános utas iparossegéd szállót rendezett be, mely kizárólag a városunkba érkező iparos segédek részére állítottatott fel s fentartása a testületnek évi 120 frtjába kerül.

Az ipariskolai bizottság az 1894/5 tanévben 6 gyűlést tartott, ezeken 34 határozat hozatott, melyek az illetékes helyen jóváhagyást nyertek. Az ipariskolai bizottság tagjai évközben többször megjelentek az ipariskolákban s mindenkor a legszebb rendet s a tanítók részéről a legfinomabb bánásmódot és lelkiismeretes munkásságot tapasztalták, miért is elismerés illeti meg őket. Különösen kiemelendő Czehe Győző ur, az ipariskola érdemű igazgatója, kinek vezetése alatt az ipariskolai nevelés-oktatás a jelenlegi magas színvonalra emelkedett.

Még egy megemlékezésre méltó mozzanatról van szerencsém jegyzői jelentésemben megemlékezni: Az 1895. évi decz. 20-iki előjárósági ülésen szerénységem, mint ipt. jegyző és Kovácsévits József íph. biztos ur a testület saját helyiségében a tagok részére Olvasókör felállítását hoztuk javaslatba s azt az előjáróság egyhangulag nagy lelkesedéssel magáévá is tette.

Azonban sajnos, ezen nemes intézménynek is akadnak ellenségei, még pedig oly egyének személyében, kik a testületnél ugyszólván vezérserepet visznek s noha ez évben már két gyűlésen a tagok, csekély kivétellel, az Olvasókör megalakítását kívánták, — mai napig megalakítható nem volt.

Most pedig áttérek az Ipartestület belételek vázóására. Az előjáróság tartott 11 ülést, melyen 48 határozat hozatott, azonkívül egy rendes és egy rendkívüli közgyűlés tartatott, melyen 14 érdemű határozat hozatott, mely elintéztet is nyert. Az 1895. évi ügyforgalom az előző évit meghaladta, az összes ügydarabok száma 232. Kiadatott 53 db munkakönyv, nyilvántartatott 500 mester, 200 segéd, 224 tanoncz; ezek közül felszabadult 46 tanoncz. Az 1895. év végén eltávozott 110 segéd, nyilvántartásban maradt 90 segéd. Ezen csekély szám abban leri magyarázatát, hogy a segédpartó mesterek még mindig nem tartják kötelezőnek segédjeik bejelentését.

Alapszabályainkban előirt feladatomhoz híven, az elősorolt jelentésemben oly dolgokról is szóoltam, melyek mindnyájunk előtt ismeretesek és melyek még mindig a magvetés munkájáról tesznek tanuságot. Testületünk a jövőben is azon iparkodik, hogy tért foglaljon, hogy megerősödjünk, és magunk irányában bizalmat ébreszszünk, mert a magyar iparosságnak hivatása van, nemcsak a közgazdasági, de a kultur életben is. Összetartás és munkásság által gátat vehetünk a háttérbe szorítatásnak, ne is engedjük magunkat az elszegényedés útjára tereltetni.

Mindezek után azon remény kecséget, hogy van még jövője Magyarországon a kisiparnak.

Végül pedig megköszönve a tisztelt közgyűlésnek nyolcz éven át irántam tanusított jóakarati bizalmát; engedje meg nekem, ha tán valamely testületi taggal összeütközésbe jöttem, az csak úgy történhetett, hogy nem egyesek személyi érdekeit tekintettem, hanem mindenkor a testület érdekeit viseltem szívenem. Ismételve megköszönve nyolcz éven át irányomban tanusított jóakarati bizalmukat, ezennel jegyző állásomról végleg lemondok Zentán 1896. márczius 8-án. Kiváló tisztelettel:

Sétáló Sándor

v. ipt. jegyző.

E levél megírása után egészen megkönnyebültnek érzé magát. Boritékba zárta és magához vette azt. Aztán írományait gyorsan elzárta és a gyertyákat eloltva, hátradólt karszékeiben s nyugodt félálomba szenderült . . .

Reggeli öt óra körül a vicomte d'Arcoicourt kezének gyenge érintésével költé fel barátját boldog álmából.

— Itt az idő Gaston, mennünk kell.

Gaston felugrott s rendbeszedé rnháit. Az előző este után a mai becsületbeli ügy elintézése majdnem nevétségessé tñnt fel előtte. De utolszor történt. Köpenyét vállaira veté s mialatt a vicomte a ládikát, melyben a pisztolyok voltak elhelyezve, magához vezé — a két barát távozott. Midőn a kocsi felszálltak, nevéte mondá Gaston barátjának „leszel szíves, kedves barátom, velem ellenfelem nevéte tudatni, mert valóban nem néztem meg névjegyét.”

— Nem rossz! Neve d'Orsay Armand.

— Hogyan mondod, d'Orsay? Különös véletlen.

— Igen, és pedig igen csinos fiú. Kár érte.

Gaston megdöbbsent. Világosan emlékezett, hogy Irénnek volt egy Armand nevű fivére; ez csak nem lehetett ellenfele!

Megérkeztek a tethelyre, d'Orsay Armand már ott volt segédével. Az urak hideg udvariassággal üdvözleket egymást és rögtön hozzá fogtak a távolság kiméréséhez. —

Huszonöt lépés távolság. Öt-öt lépés avance, kétszeri golyóváltást állapítottak meg, mialatt a segédek megtették az előkészületeket. Gaston lázas izgatottsággal szemlélte ellenfele halvány, szép arcát. Igen, semmi kétség többé, Irén fivérével állott szemben!

— Helyükre uraim! — hangzott a vezényszó és egyidejűleg a vicomte átadá a pisztolyt ba-

rátjának. Gaston heves lelkiküzdelmek közepette állott mozdulatlanul helyen.

— Egyszerre elejté pisztolyát és valamennyi jelenlő megütközésére bizonytalan leptekekkel Armand felé közeledett.

— Uram, — kéré ellenfelét, magán csak nehezen uralkodva — mialatt ezen becsületbeli ügynek eleget tennék, engedjen meg, bármily szokatlannak tessék is az, egy kérdést.

— Kérem.

— Van önnek nővére?

Az ifjú halvány vonásain fájdalmas vonaglás volt észrevehető.

— Miért e kérdés uram!?

— Kérem, eszedezem, mondja meg, van-e önnek egy Irén nevű nővére?

— Csak volt.

— Hogyan, csak volt?!

— Egy hónappal ezelőtt meghalt.

— Tehát meghalt! Gaston megrendülve borult ellenfele keblére. Ez önkénytelenül visszalépett.

— Nem értem uram, mit jelentsen e jelenet, azt hiszem, nem azért jöttünk ide, hogy családi ügyeinket közöljük egymással.

A segédek közbeléptek. Gaston felvette pisztolyát a földről és helyére ment. Mit ér neki most már az egész élet és az egész játék, mely előtt állott. A boldogító remény szikréja, mely egy tiszta édes jövőt helyezett előtte kilátásba, kialudt és visszavetelte őt a mindennapi élet vad, zavaros folyamába.

— Előre uraim!

Gaston a nélkül, hogy gondolatati félbeszakította volna, előre lépett.

Tudott volna-e a tegnapi éj után.

Armand golyója füle mellett sivitott tova.

Gaston arcát keserű kacaj torzítá el. Irén

fivére az ellenfél, mialatt ő nővérenek szellemét imádvá, tekint fel feléje.

És most rajta volt a sor.

A korlátnál állott, s magán csak nehezen uralkodva, mereven nézte ellenfele arcát. Irén vonásai mind tisztábban tűntek föl Gaston előtt. Igen ott állott közvetlen fivére mellett, kit most neki kellett czéiba vennie. Reszketve engedé le felemelt karját s midőn újra felemelé, ellenfele nyugodt arcát és kimondhatlan megvetéssel tekintett feléje. Gastonnak minden vére fejébe tódult. És e szerencsétlen így mer velem szemben viselkedni? Nem tudja-e, hogy ujjam egy gyenge nyomása által ezen golyót teljes bizalossággal kergetem a hatodik és hetedik borda között a mellébe? Ó pedig megvet engem, és én a megvetett nem ölhetem meg őt, mivel Irénnek fivére, kit imádom s ki engem a romlásból mentett meg, és most visszaforduljak, hogy tovább élvezzem a pokol édes örömeit, nem, nem és ezerszer nem! . . . Könyörülj rajtam ifjú, derült szemednek csak egy pillantása s meg vagyok mentve s térdem állva köszönöm ezt meg neked. Nem! Szabad folyást engedek tehát a sorsnak. Mindenható Isten, hiszen mégis esz fivére!

Egy fojtó erő szorítja össze keblét . . . támo-lyog . . . Ekkor eltorzult vonásain megdicsőült öröm sugara hatol át, visszalép . . . lövés hallatszik és Gaston vértől elborítva terül el a földön.

Mindnyáján megremülve rohannak feléje, az orvos felszökíti a sebesült ruhát — de minden segély hasztalan.

Még egyszer felnyitja Gaston szemét és látja Armandnak fájdalmas tekintetét egy könnyesepp által elhomályosítva. — Erőtlenül szorítja meg ennek kezét s elhaló hangon sutlogja:

— Armand . . . nagyon szerettem . . . nővéredet.

Különfélék.

Nagybőjti felolvasások. A „Zentai Katolikus Kör” igen szép eredménnyel folytatja a nagybőjti felolvasások sorozatát. Mindig számosabban és számosabban gyülekeznek össze a kör tagjai és már a múlt vasárnap is szűknek bizonyult a díszterem, mert igen számosan kénytelenek voltak visszafordulni, mivel nem fértek be. Amely körülmény egyrészt bizonyosága eme felolvasások közkeletességének, másrészt pedig eklatáns czáfolata a zsidólapok hereze-hurezáinak. Miután pedig a katolikus kör mit sem törődik a foghagymaszagú lapok irkafirkáival, egész nyugodtan halad tovább a maga útján magasztos czéjének kiviteleben és rendesen folytatja tovább nagybőjti felolvasásait. A harmadik felolvasást tek. Bakódy Márton tanító úr a katolikus kör könyvtárosa, tartja meg ma d. u. 1/2 4 órákor, szintén a nagyvendéglő dísztermében. Felolvasásának tárgya leendő: „A nők a közegészségügy szolgálatában”, melyre annálisinkább felhívjuk az érdeklődő katolikus közönség nagybecsű figyelmét, mivel igen sok hasznos tanulságot szerezhet eme népszerű felolvasásból.

Márczius 15-ike. Az ezredéves ünnepségből kifolyólag e napot városunkban szokottnál nagyobb fényvel kívánja megülni a független 48-as kör. E hó 1-én tartott választmányi ülésében ezt megbeszélvén, kebeléből egy nyolcztagú bizottságot küldött ki az ünnepély programja megállapítása czéljából, mely erre vonatkozó előterjesztést a ma megtartandó választmányi ülésben fogja megtenni. Mi hiszünk, hogy e lelkes férfiakból álló bizottság figyelme ki fog terjedni mindazon dolgokra, melyek e nagy nap fényét és díszét emelni vannak hivatva; hiszünk, hogy városunk társadalmának minden rétege sietni fog e napon kegyelele adóját leróni, párt tekintet nélkül, e nagy nap nagy emléke iránt.

Ingatlanok forgalma. Legutóbbi kimutatásunk óta a zentai telekkönyvvel a következő zentai ingatlanok irattak át: Kolmér Iona férj. Szekeres Józsefné 2076 ö. i. számú háza Ollai Katalinra 430 ftért. — Tóth László 237 ö. i. számú háza Tóth Horgosi Borbálára 400 ftért. — Surányi Anna Huszák Antalné 1739 ö. i. számú háza id. Belovai Mihályra 600 ftért. — Nehai Gyúresik István és neje hagyatéka 1 lánccz 2109 □-ól szántóföld és 1094-5 hrszámú beltelkes háza gyermekeire öröklés czimén. — Nehai Flaschner Ignác, György és Erzsébt hagyatéka 3 lánccz 2040 □-ól szántóföld gyermekeire öröklés czimén. — Keczei Mészáros Imre 444 ö. i. számú háza Klein Bernátra 100 ftért. — Farkas Péter Visontai és neje 182 ö. i. számú háza Gáll István garmadára 1100 ftért. — Fodor Péter és neje Molnár Rozsi 1997/18 ö. i. számú háza Baráti Margitára 330 ftért. — Rácz Szabó Antal és neje 1 lánccz szántóföldje Szeles Gergely és neje 320 ftért. — Menyhart Mária Simonné 2080 ö. i. számú háza Menyhart Antalra 200 ftért. — Kineses István és tsai 975 ö. i. számú ház fele Burány Mária férj. Kineses Istvánnéra 1500 ftért. — Braun Simon és tsai 6 1/2 lánccz szántóföldje Piszár Jánosra 2600 ftért. — Fodor Antal 1 lánccz szántóföldje Tóth Horgosi Ferenczre 600 ftért. — Varga Pollyák Ferencz 873 ö. i. számú háza Tóth Horgosi Ferenczre 1200 ftért.

A posztó eltűnése. A házalók minden házába be szoktak térni szerencsét próbálni azon hiszemben, hogy a szerencse szárnyon jár, boldog ember, akire rászáll. A tegnapi napon egy szerencsét próbáló házaló dús nyereség reményében betévedt özv. Boros Illésné koresmájába egy csomag posztóval, hogy annak egy részét — ha lehet — értékesítse. Hogy milyen nagyszerű üzletet csinált, csak akkor vette észre, mikor eltávozásakor batyuját egy öltözetre valóval könnyebbnek érezte, noha nem adott el semmit. Bejelentette az esetet a rendőrségnek, minnek folytán az házkutatást tartott, de a posztónak még csak színét sem láthatta meg. Nevezett koresmában hasonló dolgok sűrűn jönnek elő a rendőrség már kérelmezte is az illetékes pénzügyi hatóságnál a koresma bezáratását, hanem hát nem nagyon iparkodnak az intézkedéssel, pedig az ilyen közveszélyes helyek bezáratásánál a közönség érdekében sürgősen kellene intézkedni.

A mi rendőrségünk. Két ízben hívtuk fel rendőrségünk figyelmét a rk. plébánia sarkán ácsorgó dologkerülő nagy csoportjára és örömmel konstatáljuk, hogy felhívásunknak meglett a várt eredmény. A rendőrség eltávolította az ácsorgókat s a közönség öröme megzúnt a piszok. Tisztelettel adózunk ezért a rendőrségnek, csak arra kérjük hogy tilalma ellenőrzésében legyen kitartó, nehogy a gyűlevész népség diadalmaszkodni látszassék a végrehajtott szabályrendelet paragrafusa felett.

Késelő fegyencz. A fegyházakat, javító intézeteket is szokták nevezni; hanem az a különös, hogy ez a cím csak elvéve illeti ezen humánus intézeteket. Alfitásunkat szomorúan igazolja Kovács Mihály rosz hájlamu ember, a ki ugyan 3 évig elmélkedett már a fegyházban a magabaszállás és javulás lehetőségéről, de — úgy látszik ezen üdvös elmélkedések, nem igen hatottak szívére, mert ismét elragadtatta magát duhajkodó természetével. Nem hiába mondja azt a közmondás, hogy a megrögzött természet visszatér, ha vasvillával üzd is el, ami magyarul szólva körülbelül annyit tesz, hogy a kutyaából nem lesz szalonna, mert a

36 éves naphőse alig szabadult ki a fegyházból már is iszonyatosan elverte a vele titott viszonyban élő Szabó Magda ágyasát. Midőn pedig szerelmes párja az ifjúja szeretetteljes kedveskedéseket megsokalva elmenekült balkézrevaló férjétől, a egyházuvelte czimzetes férjnek erkeseredésében mi telhetett tőle, egy éles konyhakést szorítva markába, utánna ment polgárilag sem párosított párjának egy idegen lakásba, hova a megriasztott gerle menekült. Miután pedig az üldözött gerle a padlásra menekült, oda is utánna ment és felső karján súlyosan megsebesítette. A megkéselt szerencsétlen nő sikoltozására összeszaladt az utca népe. A feldühödött ember a vér látására vérszemet kapva másokon is meg akarta próbálni késének életét, de ezen vérmes igyekezetében megakadályozták. Midőn pedig véres szándékát meg nem valósíthatta, sőt látta, hogy a rendőrség is nesztét vette az ő do'gának, inába szállt a bátorsága és lábai gyorsaságában bizva futásnak eredt és Bátka árnyatlan lombjai között akart elrejtőzni. Azonban nem ismervén eléggé a kalendáriumot, alaposan elszámította magát, mert — télvíz ideje lévén — csakhamar ráakadt nyomára a rendőrség és bekísérte. Most folyik ellene a bünyítő eljárás és alapos a remény, hogy legközelebb újrakezdi a javulás művészetét a fegyház javító intézetében. Csak azután alapos lenne a kúra és fogna rajta az osztályisméltés gyakorlata!

Egyházi névtár. Előttünk fekszik a kalocsai érseki egyházmegye 1896-ik évi névtára. E szerint az egyházmegye híveinek összes száma 560,380. Plébánia van 115, 16 esperesi kerületbe beosztva. A plébániák nyelv szerint ekként oszlanak meg: tisztán magyar nyelvű 49, tisztán német nyelvű 21, vegyes nyelvű 45. A katolikus hívek számával szemben van 267,314 más vallású. E statisztikai adatokból kitűnik, hogy egyházmegyénk lakosságának száma túlyomlólag katolikus és magyar. Ha csupán Bács-Bodrog megyét vesszük is, az arány a névtár adatai szerint nem változik, mert ha leszámítjuk a katolikus hívek számát, melyek Pest vármegyére esnek 21 plébániában, akkor 491,463 katolikus számával szemben áll, 235,989 más vallású, tehát mind-nütt felén alul vannak.

Uj rend. Mióta az új rend, az egyházipolitikai törvények életbe léptek, országsszerte oly sok panaszok merültek fel a hivatásuk magaslatán állni nem tudó egyes anyakönyvezetők ellen, hogy a fővárosi lapok egy-némelyike állandó rovatot volt kénytelen a visszaélések ostromozására nyitni. Mi zentaiak, hála Istennek e tekintetből nem panaszkodhatunk, mert derék és köteleességtudó anyakönyvezetőink nem keresnek a kákán esomót; a nép ügyén segitendők, mindent simán intéznek el miáttal ugy a maguk, mint a lelkészek teendőit könnyítik meg. Az új rendnek oly végrehajtói előtt, mint ami derék anyakönyvezetőink, tisztelettel emelünk kalapot. Bár mindenütt így lenne!

A földmivelségi miniszter megengedte Zenta város területéről a sertéseknek a közpiacra való hozatalát, kocsin szállítás és 48 óra alatti levágás kötelezettsége mellett.

Goromba péklegény. E hó 6-án a helybeli vasúti állomáson nagy ribillió volt. Fleischman Ignác pékmeszter egyik nekiszelesedett sütemény kihordó legénye, Nagy János megboszankodva azon, hogy a pályaudvarban való árulást az állomásfőnök és a vasúti vendéglő bérlője Krampl Viktor betiltotta, ellenszegült a tilalomnak és nagy lármá közepette a vendéglőst tetleg is bántalmazta. Az állomásfőnök megeléglvén a hepeziáskodó legény gorombáskodásait, a rendőrség útján távolítottta el onnan s egyben kérte a kapitányi hivatalt, hogy egyszer s mindenkorra tiltsa be a pékeknek az állomás területén való árulást, mert az a vasúti vendéglős kizárólagos jogát képezi.

Korcsmából iskola. A tornyosi ut mentén levő Gál Ferencz koresmája — ha az egyezés létre jöhet — aligha nem iskolává lesz átalakítva. Nevezett koresma tulajdonosa felajánlotta a városnak az említett épületet 1100 □-ól telekkel 2000 ftért, s miként az épület megtekintésére kiküldött bizottsági tagok nyilatkozataiból kitűnik, a hely és az épület a czélnak megfelel, azzal a kölömbsséggel, hogy a város többet 1600 ft-nál ne adjon érte.

Magyar Osztály-Sorsjáték. A Magyar Osztály-Sorsjáték — mely nyerevényeinek sokasága és magasságával, nemkülönben annyira kedvező esélyeivel nemcsak hazánkban, de külföldön is oly népszerűséget vívott ki magának — második osztályának húzását márczius 11-14-ig, tehát már néhány nap mulva ejtik meg a kormány felügyelete alatt és Weinmann kir. közjegyző jelenlétében. Azon körülmény, hogy ezen sorsjáték utóbbi húzásánál kisorolt nagyobb főnyerevények vidékiek által vásárolt sorsjegyekre estek, — annak közkeletességét még inkább növelte. A már legközelebbi szerdán kezdődő húzásnál 10,000 nyerevény fog 1,648,000 korona összértékben kisorolhatni.

A közönség figyelmébe. Budapest székes főváros területére szóló levelezések gyors kézbesítését felette hátráltatja azony körülmény, hogy a levelezések czimzése hiányos. A czimíraltban ugyanis legfeljebb az utca és a házszám feltüntetve, holott a levelezések gyors szétosztása és kézbesítése érdekében igen kívánatos, hogy a czimíraltban a közigazgatási kerület /: 1-X /: az emelet- és ajtószám is ki legyen tüntetve. — A levelező kö-

zönség érdekében elrendeltem ugyan, hogy a Budapestre érkező mozgópóstkák a székesfőváros területére szóló levelezéseket közigazgatási kerületenként dolgozzák fel, hogy ilykép azoknak a főpostahivatalnál levélhordó kerületenként való feldolgozása gyorsítsasék, ezen intézkedésem azonban a gyakorlatban ép a fentebb jelzett hiányos czimzés következtében nem jár a kellő eredménnyel. A t. levelező közönséget tehát **saját érdekében** is felkérem, miszerint a Budapestre intézendő s itt kézbesítendő levelezéseinek czimíraltában az utca- és házszámon kívül még a közigazgatási kerület, valamint az emelet- és ajtószámot is kiírni sziveskedjék. Pld. Horváth Kálmán urnak Budapest IV. koronaherceguteza 14. sz. I. emelet, 5. ajtó. Budapest, 1896 február 11. m. kir. Posta-távírdáigazgatóság.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
SZIGETHY ISTVÁN.

Értesítés.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy Zentán a Fáy utcában, Buday Pál pintér mester házában

rézműves műhelyt nyitottam.

Minden szakmamba vágó munkák, mint üst, bogrács, különféle konyha-edény, szobai fürdőkád stb. készen kapható nálam; szíves rendelésre pedig kívánságnak megfelelően **gyorsan és jutányosan** elkészítem azokat. Javítási munkákat készséggel teljesítek.

A mélyentisztelt közönség nagybecsű pártfogását kérve, maradtam.

Zenta, 1896. márczius 7.

Ubavics Zsiva
rézműves.

Ház eladás.

Kigyó-utca elején levő házam szabad kézből eladó.

Szalay József.

Árlejtési hirdetés.

Zentán a városi II-ik plébánia-lak részben átalakítása, részben újja építése munkálataira, alólírott a rk. egyháztanács felhatalmazása folytán, versenyárgyalást hirdet.

Ezen építkezési munka egyházbátóságilag is megerősítve **6336 ft 53 krban irányoztatik elő.**

A versenyárgyalásou résztvenni szándékozók az előirányzat 10 %-át bantpénzült tartoznak letenni.

Írásbeli zártájanlatok csak akkor vétetnek figyelembe, ha azok az árverést megelőző napig nyujtatnak be.

Az árverés az árverezőre azonnal kötelező, az árverést eszközlő építőbizottságra pedig, csak egyházbátósági jóváhagyás után.

Terv és költségvetés és egyéb feltételek az árverés napjáig a zentai rk. plébánia hivatalban a reggeli órákban bármikor betekinthezők.

Az árverés napjául **1896 évi márczius 14-ének reggeli órái a rk. plébánia iroda helyiségébe tüzetik ki.**
Zenta, 1896. évi febr. 23-án.

Appel Ede
apát-plébános,
az egyháztanács elnöke.

PRINER KÁROLY ES TÁRSA

(ezelőtt Prinner és Klier) Bécs II., Táborstrasse 76.

Mindennemű egyházi szerelvények gyára.

Elvállalnak templomok és kápolnák teljes berendezését. Ajánlják magukat a **millennium alkal- mára** beszerzendő egyleti és társulati díszszászó és zászlószalagok elkészítésére a legművészebb kivitelben. Tervrajzok és költségvetések, valamint minták kívánság szerint **ingyen és bérmentve.**

A gyártmányok szoliditására a cég jóhírneve kezeskedik.

Nagy választék miseruhák, lobogók, albák és egyéb templomi fehérneműekben; ugyancsak fémneműekben, mint: kelyhek, cibóriumok, szentségtartók, csillárok, gyertyatartókban stb.

Kelyhek aranyozása a legtartósabban eszközöltetnek.

Magyar Osztály-Sorsjáték.

35007 pénznyeremény 7932000 korona összértékben.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben **Egy millió** korona.

A II. osztály húzása
1896. március 11-14-ig.

Nyereménytervezet:

Nyeremény	korona	korona
1 á	100000=	100000
1 "	60000=	60000
1 "	40000=	40000
1 "	30000=	30000
1 "	20000=	20000
1 "	15000=	15000
1 "	10000=	10000
2 "	8000=	16000
8 "	4000=	32000
10 "	2000=	20000
13 "	1000=	13000
100 "	400=	40000
860 "	200=	172000
9000 "	120=	1080000
10000 nyeremény összesen		1648000

II. osztályu vétel-sorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
40.—	20.—	4.—	2.—

II. és III. osztályu teljes sorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
60.—	30.—	6.—	3.—

Ezen eredeti áron kívül II. osztályu sorsjegyek megrendelésénél ajánlott levél portója és nyereményjegyzék díja fejében 25 kr., teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig ajánlási díj és 2 nyeremény-jegyzékért 40 kr. küldendő be.

A III. osztály húzása
1896. május 12-28-ig.

Nyereménytervezet:

Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdíj	60000=	60000
1 á	40000=	40000
1 "	30000=	30000
1 "	20000=	20000
1 "	10000=	10000
2 "	4000=	8000
2 "	2000=	4000
5 "	1000=	5000
10 "	800=	8000
34 "	600=	20400
100 "	200=	20000
200 "	100=	20000
2650 "	200=	53000
22000 "	150=	330000
25007 nyeremény és egy jutalom		6284000

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalvnyon való előzetes beküldése mellett vagy utnvétellel

Heintze Károly, Budapest

Szervita-tér 3.

Sürgönczim: LOTTOHEINTZE BUDAPEST.

Szervita-tér 3.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplő-gépek 2½ éves 12 lóerőig, továbbá járgány-
cséplőgépek, tisztító-rosták, kon-
kolyozók, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

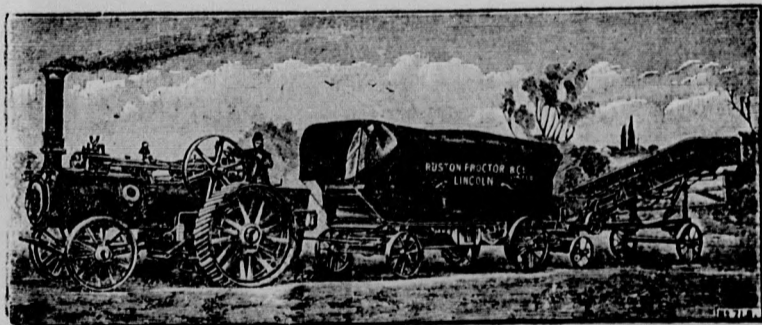

„COLUMBIA” legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, repavágók, kukortez-
morzsolók, darálóok, őrlő-malmok.

Egyetemes acél-ekék 2 és 3 vasu ekék
és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletek árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

390 arany- és ezüstérem és diszoklevéllel kiténtetve!

RUSTON, PROCTOR & CO. Ltd

lincolni (angol) gépgyár vezérképviselőségénél, BUDAPESTEN
kaphatók a legkiténtőbb utolérhetlen szerkezetű angol
GŐZMOZGONYOK ÉS GŐZCSÉPLŐK
és csakis itt kaphatók

a világhírű szabadalmazott Excenter gőzcséplőgépek
könnyök tengelyek nélkül,
kettős tisztító szerkezettel, állítható osztályozó hengerrel.

Ez idő szerint ezek a világ legjobb gőzcséplői. Kivánatra azonban szállíthatunk könnyűtengelyes gőzcséplőket is.

COMPOUND GŐZGÉPEK.

Ugyancsak rendelhetők meg a világhírű magánjáró gőzcséplőgépek. A jövő gépe.
Nagy választék szalmakazalozók, járgányos cséplőgépek, borprések, szőlőszűró gépek,
szénagyűjtők, vetőgépek, tisztító rosták, kukoriczamorzsolók, szecskavágók, arató és fűkaszalók,
konkolyválasztók, valamint minden gazdasági gépek eszközeiben és malomberendezésekben.
Árjegyzékkel és mindenféle szakbavagó felvilágosítással és tanácsokkal készséggel díjmentesen szolgálunk.

Levelek címzendők:

Ruston, Proctor & Co. Ltd vezérképviselősege Budapest, V., Lipót-körút 32. szám.

390 arany- és ezüstérem és diszoklevéllel kiténtetve!

nyom. a „Zentai Hirlap” nyomdájában.